

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

**PAŽYMA
DĖL X SKUNDO
PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJĄ,
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJĄ,
POLICIJOS DEPARTAMENTĄ
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
IR KLAIPĖDOS APSKRITIES VYRIAUSIĄJĮ POLICIJOS KOMISARIATĄ**

2017-02-15 Nr. 4D-2016/1-828

Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2016 m. birželio 1 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl jo laikymo Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato areštinėje (toliau vadinama – Areštinė) metu apribotų Pareiškėjo teisių ir Lietuvos Respublikos teisingumo bei vidaus reikalų ministerijų ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama – Policijos departamentas) pareigūnų veiksmų susijusių su jo kreipimosi persiuntimu (toliau vadinama – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde, be kitų aplinkybių:

2.1. nurodo, kad kreipėsi į Teisingumo ministeriją su prašymu paaiškinti, kodėl nuteistasis, atvykęs į Areštinę, neturi jokių teisių, nors administracinį areštą atliekantys asmenys ir suimtieji turi teisę gauti perduodamų daiktų siuntinių, elektros prietaisų, maisto, rūkalų, pasimatyti su giminaičiais, tačiau jis būdamas Areštinėje tokių teisių neturėjo; atkreipė dėmesį į tai, kad administracinį areštą atliekantys asmenys ir suimtieji turi tokias pačias teises būdami tiek tardymo izoliatoriuje, tiek pataisos namuose, t. y. jiems galima gauti drabužių siuntinių, elektros prietaisų, paskambinti telefonu, gauti pasimatymų, apsipirkti parduotuvėje;

2.2. pažymi, kad Lietuvos Respublikos ir tarptautiniuose teisės aktuose yra įtvirtinta, jog visi asmenys yra lygūs nepaisant jų rasės, odos spalvos, statuso ir kt.; be to, svarbu tai, kad taikant teisės aktus turi būti laikomasi įstatymuose įtvirtintų nuostatų, o ne vadovaujamasi vien tik vidaus tvarkos taisyklėmis;

2.3. rašo, kad kreipėsi į Teisingumo ministeriją su skundu, tačiau gavo Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato 2016 m. gegužės 11 d. atsakymą Nr. 30-S-39818, kuriame nurodyta, kad jam, kaip nuteistajam, būnant Areštinėje „nieko nepriklauso“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo ištirti, ar jis nebuvo diskriminuojamas, t. y. ar būdamas Areštinėje jis gali (galėjo) gauti siuntinių, pasimatymų, higienos reikmenų ir kt.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2016 m. birželio 16 d. raštu Nr. 4D-2016/1-828/3D-1824 kreipėsi į Lietuvos Respublikos teisingumo ministrą prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2016 m. liepos 7 d. Seimo kontrolierius gavo 2016 m. liepos 4 d. Teisingumo ministerijos raštą Nr. (1.39)7R-5184 „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame nurodoma:

Atsižvelgiant į tai, kad savo 2016 m. balandžio 15 d. prašyme Pareiškėjas kėlė problemas, susijusias su teritorinių policijos įstaigų areštinėse laikomų asmenų teisių ir pareigų realizavimo tvarka, o pagal Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, teritorinių policijos įstaigų areštinių vidaus tvarkos reglamentavimas (teritorinių policijos įstaigų areštinių vidaus tvarkos taisyklių tvirtinimas) yra priskirtas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro reguliavimo sričiai, šis Pareiškėjo prašymas pagal kompetenciją buvo persiustas nagrinėti Vidaus reikalų ministerijai.

Taip pat pažymima, kad 2016 m. balandžio 1 d. įsigalioję Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo pakeitimai nenumato pagrindų, pagal kuriuos nuteistieji galėtų būti perkelti į teritorinių policijos įstaigų areštines.

5. Seimo kontrolierius 2016 m. birželio 16 d. raštu Nr. 4D-2016/1-828/3D-1825 kreipėsi į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrą prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2016 m. liepos 7 d. Seimo kontrolierius gavo 2016 m. liepos 1 d. Vidaus reikalų ministerijos raštą Nr. 1D-4210(56) „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame nurodoma:

5.1. laikotarpiu nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 1 d. Vidaus reikalų ministerijoje buvo gautas Pareiškėjo 2016 m. balandžio 15 d. prašymas, persiustas Teisingumo ministerijos 2016 m. balandžio 26 d. raštu Nr. (1.23)7R-3275. Vidaus reikalų viceministras A. Norkevičius, vadovaudamasis Vidaus reikalų ministerijos dokumentų valdymo taisyklių, patvirtintų vidaus reikalų ministro 2016 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. 1V-557, nustatyta tvarka rezoliucija pavedė Policijos departamentui išnagrinėti Pareiškėjo prašymą, kadangi šis departamentas pagal kompetenciją vykdo Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato kontrolę ir priežiūrą;

5.2. „Nuteistiesiems, laikomiems policijos įstaigų areštinėse, teisė pasimatyti su giminaičiais ar kitais asmenimis, teisė gauti artimųjų ar kitų asmenų perduodamus daiktus, maisto produktus ir banderolę su spaudos leidiniais nesuteikiama, nes tokios teisės nenumato nuteistųjų teisinę padėtį apibrėžiantys įstatymai“. Teritorinių policijos įstaigų areštinių veiklos taisyklės, patvirtintos Lietuvos policijos generalinio komisaro 2007 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. 5-V-356 (toliau vadinama – Areštinių veiklos taisyklės), yra įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas ir jis nustato policijos areštinėse uždarytų asmenų laikymo tvarką ir sąlygas. Policijos areštinė yra skirta laikyti nustatytos kategorijos asmenims, taip pat ir nuteistiesiems, vadovaujantis įstatymų nustatyta tvarka ir terminais (Areštinių veiklos taisyklių 1, 5 punktai). Įstatymo įgyvendinamajame teisės akte negali būti tokio teisinio reguliavimo, kuris nebūtų grindžiamas įstatymu. Nuteistųjų teises pasimatyti su giminaičiais ar kitais asmenimis, gauti artimųjų ar kitų asmenų perduodamus daiktus, maisto produktus ir banderolę su spaudos leidiniais ir kitas teises reglamentuoja Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas, o detalizuoja Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės, patvirtintos teisingumo ministro 2003 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 194 (2015 m. rugpjūčio 20 d. įsakymo redakcija Nr. 1R-238).

Pažymima, kad nuteistieji (turintys tik nuteistojo statusą) iš bausmės atlikimo vietų į policijos areštines gali būti perkelti tik dėl teisme nagrinėjamos bylos ne ilgiau kaip 5 paroms teisėjo ar teismo motyvuota nutartimi (Pareiškėjas 2016 metais Areštinėje du kartus taip pat buvo laikomas ne ilgiau kaip 5 paras (2016 m. kovo 31 d. – balandžio 4 d., 2016 m. birželio 16–20 dienomis) teismo nutarimu, siekiant užtikrinti jo dalyvavimą Klaipėdos apygardos administracinio

teismo posėdyje. Tuo tarpu nuteistieji, kuriems skirtas suėmimas, t. y. kurie yra įtariami kito nusikaltimo padarymu, už kurį jiems skirta kardomoji priemonė – suėmimas, turi ne tik nuteistojo statusą, tačiau kartu ir suimtojo statusą. Galimybę suimtuosius laikyti policijos areštinėse, suimtų asmenų teises, tarp jų, ir teises pasimatyti su giminaičiais ar kitais asmenimis, gauti artimųjų ar kitų asmenų perduodamus daiktus, maisto produktus ir banderolę su spaudos leidiniais, reglamentuoja Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymas. Šiame įstatyme apibrėžtas teises suimtieji turi ir būdami policijos areštinėje kaip tai numato Suėmimo vykdymo įstatymo 2 straipsnio 1 dalis.

6. Seimo kontrolierius 2016 m. birželio 16 d. raštu Nr. 4D-2016/1-828/3D-1827 kreipėsi į Lietuvos policijos generalinį komisarą, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2016 m. liepos 5 d. Seimo kontrolierius gavo 2016 m. birželio 23 d. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešosios policijos valdybos raštą Nr. 5-S-5249 „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame nurodoma, kad:

6.1. nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 1 d. Policijos departamente buvo gauti du Pareiškėjo skundai. Skundai Klaipėdos apskrities vyriausiajam policijos komisariatui buvo persiusti vadovaujantis Lietuvos Respublikos policijos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi ir Asmenų aptarnavimo Policijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos policijos generalinio komisaro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 5-V-218 „Dėl Asmenų aptarnavimo Policijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos taisyklių patvirtinimo“, 25 punktu;

6.2. galiojančios Areštinių veiklos taisyklės reglamentuoja perduodamų daiktų, maisto produktų ir banderolių su spauda priėmimo ir įteikimo tvarką bei pasimatymų su giminaičiais arba kitais asmenimis organizavimą ir tvarką policijos areštinėse. Šių taisyklių V ir VII skyrių nuostatomis ir yra vadovujamasi atliekant šiuos veiksmus. Pažymima, kad šiuo metu rengiamas naujas Policijos areštinių vidaus tvarkos taisyklių projektas ir jame tokio pobūdžio draudimai nenumatyti.

7. Seimo kontrolierius 2016 m. birželio 16 d. raštu Nr. 4D-2016/1-828/3D-1826 kreipėsi į Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininką, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2016 m. liepos 15 d. Seimo kontrolierius gavo 2016 m. liepos 8 d. Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato raštą Nr. 30-S-55554(4.68) „Dėl informacijos pateikimo“, kuriame nurodoma:

7.1. Pareiškėjas Areštinėje buvo laikomas: nuo 2015 m. rugsėjo 10 d. iki 2015 m. rugsėjo 15 d., nuo 2016 m. kovo 31 d. iki 2016 m. balandžio 5 d., nuo 2016 m. birželio 16 d. iki 2016 m. birželio 21 d., remiantis Klaipėdos apygardos administracinio teismo nutartimis, nes 2015 m. rugsėjo 11 d., 2016 m. balandžio 1 d. ir 2016 m. birželio 17 d. Klaipėdos apygardos administraciniame teisme vyko teismo posėdžiai;

7.2. Areštinėje iš Pareiškėjo gauti prašymai (raštu): 2016 m. balandžio 1 d., registracijos Nr. 509, ir 2016 m. birželio 17 d., reg. Nr. 702 „Dėl dietinio maitinimo“;

7.3. Areštinėje buvo gauta Pareiškėjo kreipimūsi, persiųstų iš kitų įstaigų: 2016 m. balandžio 12 d. Nr. 5-S-3273 „Dėl skundo“ ir 2016 m. gegužės 2 d. Nr. 5-S-3887 „Dėl prašymo“.

Skundo tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

8. Lietuvos Respublikos Konstitucijos:

29 straipsnis.

„Įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.“

9. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau vadinama – Bausmių vykdymo

kodeksas):

6 straipsnis „Nuteistųjų lygybės taikant bausmių vykdymo įstatymus principas“

„Taikant bausmių vykdymo įstatymus, vadovaujasi principu, kad visi nuteistieji lygūs nepaisant jų kilmės, lyties, socialinės ar turtinės padėties, tautybės ar rasės, politinių pažiūrų ir partiškumo, išsilavinimo, kalbos, religinių ar kitokių įsitikinimų, genetinių savybių, neįgalumo, seksualinės orientacijos, veiklos rūšies ir pobūdžio, gyvenamosios vietos ir kitų nenumatytų Lietuvos Respublikos įstatymuose aplinkybių.“

10. Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo (redakcija, galiojusi iki 2016 m. balandžio 1 d.):

2 straipsnis „Suėmimą vykdančios įstaigos“

„2. [...] Suimtieji ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro nutarimu arba teismo nutartimi iš tardymo izoliatoriaus gali būti perkelti (uždaryti) ikiteisminio tyrimo veiksmams atlikti ar dėl bylų nagrinėjimo teisme į teritorinės policijos įstaigos areštinę, tačiau ne ilgiau kaip penkiolika parų. Toks laikymas teritorinės policijos įstaigos areštiniėje turi būti nedelsiant nutrauktas, kai tai tampa nebereikalinga. Šiems asmenims taikomos šio įstatymo, išskyrus 23, 25, 26, 28, 40–43 straipsnius, nuostatos. Teritorinių policijos įstaigų areštinių vidaus tvarkos taisyklės tvirtina vidaus reikalų ministras, suderinęs su teisingumo ministru.“

11. Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo (redakcija, galiojanti nuo 2016 m. balandžio 1 d.) (toliau vadinama – Suėmimo vykdymo įstatymas):

11.1. 2 straipsnis „Suėmimą vykdančios įstaigos“

„2. [...] Suimtieji ikiteisminio tyrimo metu prokuroro motyvuotu nutarimu, o bylos nagrinėjimo teisme metu teisėjo ar teismo motyvuota nutartimi iš tardymo izoliatoriaus gali būti perkelti (uždaryti) į teritorinės policijos įstaigos areštinę ne ilgiau kaip penkioms paroms, kad būtų galima atlikti procesinius veiksmus, jeigu procesinių veiksmų atlikimo negalima užtikrinti suimtiesiems esant tardymo izoliatoriuje arba dėl suimtųjų dalyvavimo bylų nagrinėjime teisme. Toks laikymas teritorinės policijos įstaigos areštiniėje turi būti nedelsiant nutrauktas, kai tai tampa nebereikalinga. Šiems asmenims taikomos šio įstatymo, išskyrus 23, 25, 26, 28, 40, 41, 42, 43 straipsnius, nuostatos. Teritorinių policijos įstaigų areštinių vidaus tvarkos taisyklės tvirtina vidaus reikalų ministras.“

11.2. 12 straipsnis „Tardymo izoliatoriuose laikomų asmenų teisinės padėties ypatumai“

„3. Nuteistaisiais, atliekančiais arešto, terminuoto laisvės atėmimo ar laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes, laikomi:

1) nuteistieji arešto, terminuoto laisvės atėmimo ar laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmėmis, perkelti iki penkių parų į tardymo izoliatorius iš areštinių ar pataisos įstaigų teisėjo ar teismo, nagrinėjančio bylą teisiamaajame posėdyje, nutartimi dėl bylų nagrinėjimo teisme; [...]“;

„4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems asmenims taikomos Bausmių vykdymo kodekso nuostatos.“

12. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau vadinama – Viešojo administravimo įstatymas):

12.1. 3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]

7) subsidiarumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi“;

12.2. 23 straipsnis „Skundo priėmimas ir nagrinėjimas“

„1. Kiekvienas viešojo administravimo subjektas privalo priimti skundus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus.“

13. Areštinių veiklos taisyklių:

13.1. *7 punktas* – „Policijos areštiniėje laikomi asmenys turi teisę:

[...]

7.6. esant ikiteisminio tyrimo pareigūno ar teismo, kurio žinioje yra byla, leidimui, pasimatyti su giminaičiais ar kitais asmenimis (nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmės atlikimo įstaigų dėl tiriamos arba teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais neleidžiama);

[...]

7.14. vieną kartą per 15 kalendorinių dienų gauti artimųjų ar kitų asmenų perduodamus daiktus, maisto produktus ir banderolę su spaudos leidiniais (šio punkto nuostata netaikoma nuteistiems asmenims, turintiems tik nuteistojo statusą) [...];“

13.2. *21 punktas* – „Nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmių atlikimo įstaigų dėl tiriamos ar teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais neleidžiama“;

13.3. *39 punktas* – „Teisė gauti perduodamus daiktus, maisto produktus ir banderolę su spauda netaikoma nuteistiems asmenims (turintiems tik nuteistojo statusą). Nuteistieji, kuriems nėra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, ir nuteistieji, kurie įtariami kito nusikaltimo padarymu, už kurį jiems skirta kardomoji priemonė – suėmimas, šia teise gali naudotis taisyklėse nustatyta tvarka.“

14. Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875:

14.1 *8 punktas* „Asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją. Jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, negaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo institucijoje išsiuncia prašymą Lietuvos Respublikos kompetentingai institucijai, kartu praneša apie tai asmeniui, paaiškina jo prašymo persiuntimo priežastis“;

14.2. *34 punktas* „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje.“

Skundo tyrimui reikšminga teismų praktika

15. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2012 m. liepos 3 d. nutarimo:

5.2. *punktas* – „Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, yra ne kartą konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų. [...] Tačiau konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (Konstitucinio Teismo *inter alia* 1996 m. lapkričio 20 d., 2003 m. gruodžio 30 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai).“

16. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2012 m. balandžio 18 d. nutarimo:

10.2. *punktas* – „Konstitucijoje įtvirtintas teisinės valstybės principas suponuoja teisės aktų

hierarchiją. Konstitucinis Teismas savo aktuose ne kartą yra konstatavęs, kad šis konstitucinis principas neleidžia poįstatyminiais teisės aktais (taigi ir Vyriausybės nutarimais) nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuris konkuruotų su nustatytuoju įstatyme, kad poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Konstitucijai, kad poįstatyminiai teisės aktai turi būti priimami remiantis įstatymais, kad poįstatyminis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas, nepaisant to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2007 m. rugsėjo 6 d., 2010 m. kovo 9 d. nutarimai). Konstitucija draudžia žemesnės galios teisės aktais reguliuoti tuos santykius, kurie gali būti reguliuojami tik aukštesnės galios teisės aktais (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2007 m. lapkričio 29 d., 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimai)“.

Seimo kontrolierių darbo praktika

17. Seimo kontrolierius 2014 m. gruodžio 31 d. pažymoje Nr. 4D-2013/1-300, išnagrinėjęs J. J. skundą dėl Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnų veiksmų, nesuteikiant jam areštinėje papildomo trumpalaikio pasimatymo, nustatė:

1) Suėmimo vykdymo įstatymo nuostatose nenumatyta, jog nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmių atlikimo įstaigų dėl tiriamos ar teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais neleidžiama. Draudimas nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmių atlikimo įstaigų dėl tiriamos ar teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais numatytas įstatymo įgyvendinamajame teisės akte – Areštinių veiklos taisyklėse. Seimo kontrolierius taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose negali būti įtvirtintos bendro pobūdžio normos, teisės arba draudimai. Įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais yra realizuojamos įstatymo normos ir jais gali būti reguliuojami tik tam tikri procesiniai (procedūriniai) asmens teisių įgyvendinimo aspektai, tvarka ar pan.

Pažymoje nurodyta, jog Konstitucinis Teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, kad įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai negali pakeisti paties įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio taisyklių, kurios savo galia konkuruotų su įstatymo normomis, taip pat negali praplėsti ar susiaurinti įstatymuose numatyto teisinio reguliavimo.

Seimo kontrolierius konstatavo, kad Areštinių veiklos taisyklių 21 punkte numatytas draudimas nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmių atlikimo įstaigų dėl tiriamos ar teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais prieštarauja Suėmimo vykdymo įstatymo nuostatoms. Dėl to Seimo kontrolierius Lietuvos policijos generaliniam komisarui Linui Pernavui rekomendavo atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu Nr. 5-V-356 patvirtintų Teritorinių policijos įstaigų areštinių veiklos taisyklių V skyriaus (Pasimatymų su giminaičiais arba kitais asmenimis organizavimas ir tvarka) 21 punkte numatytas draudimas nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmių atlikimo įstaigų dėl tiriamos ar teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais prieštarauja Suėmimo vykdymo įstatymo nuostatoms, ir pasiūlė imtis priemonių dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo;

2) Lietuvos policijos generalinis komisaras L. Pernavas 2015 m. sausio 26 d. raštu Nr. 5-S-698, atsakydamas į Seimo kontrolieriaus 2014 m. gruodžio 31 d. pažymoje Nr. 4D-2013/1-300 pateiktas rekomendacijas, pažymėjo:

„[...] Suėmimo vykdymo įstatymas nereglementuoja nuteistojo statusą turinčių asmenų laikymo teritorinių policijos įstaigų ir jų padalinių areštinėse galimybių ir tvarkos. [...] Nors jokie įstatymai nenumato, šiai dienai į policijos areštines uždaromi ne tik suimti, bet ir tais pačiais tikslais [numatytais Suėmimo vykdymo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje] ir iš laisvės atėmimo vietų atvežti nuteisti asmenys. Šios kategorijos asmenų laikymą policijos areštinėse galima vertinti kaip jokiais teisės aktais nepagrįstų normų priskyrimą policijai bei nuo sovietinių laikų nusistovėjusių jokiais teisės aktais neparemtą praktiką. Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, peržiūrėjęs pavaldžiose įstaigose vykdomas funkcijas, susijusias su asmenų uždarymu į policijos

areštines, ne kartą kreipėsi į vidaus reikalų ir teisingumo ministrus (2012-02-07 raštas Nr. 5-S-564, 2012-09-17 raštas Nr. 5-S-3539, 2013-05-14 raštas Nr. 5-S-1939) su siūlymu išgryninti policijos areštinių veiklą, atsisakant policijai nepriskirtų funkcijų, tame tarpe ir nuteistų asmenų laikymo policijos areštinėse, tačiau būtina pažymėti, kad dėl šiuose raštuose keliamų klausimų iki šiol nėra priimta jokių konkrečių sprendimų. Minėtuose raštuose konstatuota, kad nuteistų asmenų, atliekančių laisvės atėmimo bausmes pataisos įstaigose, uždarymas į policijos areštines ne tik, kad nėra paremtas jokiais įstatymiais pagrindais, tačiau sudaro ir tam tikrų teisinių prieštaravimų įgyvendinant nuteistų asmenų teises jiems esant policijos areštinėje. Kadangi policijos areštinė nėra bausmės atlikimo vieta, joje nėra sąlygų ir negali būti užtikrinamos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse nuteistiems asmenims nustatytos specialiosios teisės, tokios, kaip teisė įsigyti maisto produktų ir būtiniausių reikmenų (policijos areštinėse nėra parduotuvių), teisė gauti ir siųsti pinigines perlaidas, teisė į ilgalaikį 2 parų pasimatymą, teisė į trumpalaikę išvyką į namus ir pan., kuriomis jie turi teisę pasinaudoti būdami bausmės atlikimo vietoje, nors įstatymiškai šių nuteistų asmenų teisių užtikrinimas jiems yra privalomas neatsižvelgiant į jų buvimo vietą. [...].

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos pritaria Jūsų pažymos 14 punkte pateiktai rekomendacijai ir atsižvelgs į siūlymą pakoreguoti Lietuvos policijos generalinio komisaro 2007-05-29 įsakymu Nr. 5-V-356 patvirtintų Teritorinių policijos įstaigų areštinių veiklos taisyklių V skyriaus (Pasimatymų su giminaičiais arba kitais asmenimis organizavimas ir tvarka) 21 punkto nuostatas. Tačiau būtina pažymėti, kad Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ir toliau laikysis pozicijos, kad nuteistų asmenų laikymo policijos įstaigoje iš viso turėtų būti atsisakyta.“

Išvados

18. Atsižvelgiant į Skunde nurodytas aplinkybes, tyrimo metu surinktą informaciją ir teisinį reglamentavimą, tyrimo išvados bus pateikiamos dėl kiekvienos iš šių dalių atskirai:

18.1. dėl Pareiškėjo teisių apribojimo jo laikymo Areštinėje metu;

18.2. dėl Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento pareigūnų veiksmų, susijusių su Pareiškėjo kreipimosi persiuntimu.

Dėl Pareiškėjo teisių apribojimo jo laikymo Areštinėje metu

19. Pareiškėjas Skunde nurodo, kad Lietuvos Respublikos ir tarptautiniuose teisės aktuose yra įtvirtinta, jog visi asmenys yra lygūs nepaisant jų rasės, odos spalvos, statuso ir kt.; be to, svarbu tai, kad taikant teisės aktus turi būti laikomasi įstatymuose įtvirtintų nuostatų, o ne vadovaujamosi vien tik vidaus tvarkos taisyklėmis. Jis, kaip nuteistasis, atvykęs į Areštinę, neturi jokių teisių, nors administracinį areštą atliekantys asmenys ir suimtieji turi teisę: gauti perduodamų daiktų siuntinį, elektros prietaisų, maisto, rūkalų, pasimatyti su giminaičiais, tačiau būdamas Areštinėje jis tokių teisių neturėjo.

20. Seimo kontrolierius, atlikęs kito skundo tyrimą, dar 2014 m. gruodžio 31 d. pažymoje Nr. 4D-2013/1-300 konstatavo, kad Areštinių veiklos taisyklių 21 punkte numatytas draudimas nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į policijos areštinę iš bausmių atlikimo įstaigų dėl tiriamos ar teisme nagrinėjamos bylos, pasimatyti su giminaičiais prieštarauja Suėmimo vykdymo įstatymo nuostatomis. Remdamasis tyrimo metu nustatytomis aplinkybėmis Lietuvos policijos generaliniam komisarui L. Pernavui rekomendavo imtis priemonių dėl teisinio reglamentavimo tobulinimo. Policijos generalinis komisaras 2015 m. sausio 26 d. rašte Nr. 5-S-698, kuriuo atsakė į Seimo kontrolieriaus 2014 m. gruodžio 31 d. pažymoje Nr. 4D-2013/1-300 pateiktas rekomendacijas, nurodė: „nors jokie įstatymai nenumato, šiai dienai į policijos areštines uždaromi ne tik suimti, bet ir tais pačiais tikslais [numatytais Suėmimo vykdymo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje] ir iš laisvės atėmimo vietų atvežti nuteisti asmenys. Šios kategorijos asmenų laikymą policijos areštinėse galima

vertinti kaip jokiais teisės aktais nepagrįstų normų priskyrimą policijai bei nuo sovietinių laikų nusistovėjusią jokiais teisės aktais neparemtą praktiką.“ Policijos generalinis komisaras taip pat informavo, jog atsižvelgs į siūlymą pakoreguoti Areštinių veiklos taisyklių V skyriaus (Pasimatymų su giminaičiais arba kitais asmenimis organizavimas ir tvarka) 21 punkto nuostatas.

Tačiau nagrinėjant Skundą nustatyta, kad šie klausimai nėra išspęsti, o Areštinių veiklos taisyklių 21 punkto nuostatos iki šiol nėra pakeistos.

21. Minėta, kad Konstitucinis Teismas, aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, yra ne kartą konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad šis principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais ir įtvirtina formalią visų asmenų lygybę. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (Konstitucinio Teismo *inter alia* 1996 m. lapkričio 20 d., 2003 m. gruodžio 30 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai).

22. Pagal šiuo metu galiojančio Suėmimo vykdymo įstatymo 12 straipsnio 3 dalį, nuteistieji iš laisvės atėmimo vietų dėl bylų nagrinėjimo teisme **gali būti iki penkių parų perkelti tik į tardymo izoliatorius**. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems asmenims **taikomos Bausmių vykdymo kodekso nuostatos** (šios pažymos 11.2 punktą). Bausmių vykdymo kodekse nustatyta, kad nuteistieji, kuriems paskirtos laisvės atėmimo bausmės, turi teisę: apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje (92 straipsnis); įsigyti literatūros ir rašomųjų reikmenų (93 straipsnis); pasimatyti su giminaičiais ir kitais asmenimis (94 straipsnis); gauti pašto bei perduodamus siuntinius ir smulkiuosius paketus (95 straipsnis); trims paroms parvykti į namus (104 straipsnis).

Nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į teritorinių policijos komisariatų areštines, įgyvendinti Bausmių vykdymo kodekse įtvirtintas teises nėra galimybių, nes kai kuriais atvejais teritorinių policijos areštinių veiklą reglamentuojančiose Areštinių veiklos taisyklėse yra įtvirtintos nuostatos, ribojančios Bausmių vykdymo kodekso įtvirtintas teises.

Vadovaujantis Suėmimo vykdymo įstatymo 12 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatomis, konstatuotina, kad Pareiškėjo laikymo Areštinėje metu jam turėjo būti užtikrintos galimybės naudotis Bausmių vykdymo kodekse numatytomis teisėmis. Šios aplinkybės leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad Pareiškėjui jo laikymo Areštinėje metu nebuvo sudarytos tokios pačios laikymo sąlygos lyginant su nuteistiesiems, laikomiems pataisos namuose ir tardymo izoliatoriuose, esančiomis laikymo sąlygomis.

Remiantis pirmiau išdėstytų aplinkybių visuma konstatuotina, kad toks skirtingas nuteistųjų laikymo sąlygų sudarymas pažeidžia nuteistųjų lygiateisiškumo principą.

23. Seimo kontrolieriaus atlikto tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas, būdamas nuteistasis, Areštinėje buvo laikomas nuo 2015 m. rugsėjo 10 d. iki 2015 m. rugsėjo 15 d., nuo 2016 m. kovo 31 d. iki 2016 m. balandžio 5 d., nuo 2016 m. birželio 16 d. iki 2016 m. birželio 21 d. remiantis Klaipėdos apygardos administracinio teismo nutartimis dėl Pareiškėjo dalyvavimo teismo posėdžiuose. Nors Teisingumo ministerijos Seimo kontrolieriui pateiktoje informacijoje nurodoma (šios pažymos 4 punktą), kad 2016 m. balandžio 1 d. įsigalioję Suėmimo vykdymo įstatymo pakeitimai nenumato pagrindų, pagal kuriuos nuteistieji galėtų būti perkelti į teritorinių policijos įstaigų areštines, tačiau Suėmimo vykdymo įstatymo 2 straipsnio 2 dalies nuostata, kad suintieji ikiteisminio tyrimo metu prokuroro motyvuotu nutarimu, o bylos nagrinėjimo teisme metu teisėjo ar teismo motyvuota nutartimi iš tardymo izoliatoriaus gali būti perkelti (uždaryti) į teritorinės policijos įstaigos areštinę ne ilgiau kaip penkioms paroms, numato, kad šie įstatymo pakeitimai palieka galimybes perkelti suintuosius iš tardymo izoliatorių į policijos areštines. Konstatuotina,

kad susiformavusi praktika perkelti nuteistuosius iš laisvės atėmimo vietų į teritorinių policijos komisariatų areštines dėl teismuose nagrinėjamų bylų taikoma ir po Suėmimo vykdymo įstatymo pakeitimų, įsigaliojusių nuo 2016 m. balandžio 1 d., kadangi iš Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos paaiškėjo, jog Pareiškėjas iš pataisos namų buvo perkeltas į Areštinę ir joje buvo laikomas nuo 2016 m. birželio 16 d. iki 2016 m. birželio 21 dienos.

24. Įvertinus pirmiau išdėstytų nustatytų aplinkybių visumą darytina išvada, kad Pareiškėjo laikymo Areštinėje metu nuo 2015 m. rugsėjo 10 d. iki 2015 m. rugsėjo 15 d., nuo 2016 m. kovo 31 d. iki 2016 m. balandžio 5 d., nuo 2016 m. birželio 16 d. iki 2016 m. birželio 21 d. jam nebuvo užtikrintos galimybės naudotis Bausmių vykdymo kodekse numatytais nuteistojo teisėmis ir dėl to buvo pažeistas nuteistųjų lygiateisiškumo principas.

Dėl šių priežasčių Skundo dalis dėl Pareiškėjo teisių apribojimo jo laikymo Areštinėje metu pripažintina pagrįsta.

Atsižvelgiant į tai, jog nuteistiesiems, laikomiems teritorinių policijos komisariatų areštinėse, galimybės pasinaudoti jiems Bausmių vykdymo kodekse įtvirtintomis teisėmis nesudaromos vien dėl to, kad tokias galimybes riboja žemesnės galios teisės akto, t. y. Areštinių veiklos taisyklių, nuostatos (pvz., Areštinių veiklos taisyklių 7.6, 7.14 punktai), Lietuvos policijos generaliniam komisarui siūlytina tobulinti teisinį reglamentavimą ir imtis kitų priemonių, kad nuteistiesiems, jų laikymo teritorinių policijos komisariatų areštinėse metu, būtų užtikrintas Bausmių vykdymo kodekse įtvirtintų nuteistųjų teisių įgyvendinimas.

Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į tai, kad 2014 m. gruodžio 31 d. pažymoje Nr. 4D-2013/1-300 konstatuota ir atliekant Skundo tyrimą nustatyta, jog nuteistiesiems, laikinai perkeltiems į teritorinių policijos komisariatų areštines, nėra užtikrinama teisė pasinaudoti Bausmių vykdymo kodekse įtvirtintomis teisėmis, įvertinęs tai, kad šie klausimai yra susiję su Teisingumo ir Vidaus reikalų ministerijų veiklos sritimis ir nėra iki šiol išspręsti, Lietuvos Respublikos ministrui pirmininkui siūlo inicijuoti teisinio reglamentavimo tobulinimą, kad nuteistiesiems, laikinai perkeltiems iš pataisos namų į kitas įstaigas, būtų užtikrinta galimybė naudotis visomis Bausmių vykdymo kodekse numatytais nuteistųjų teisėmis.

25. Įvertinęs tai, kad nuteistieji į teritorinių policijos komisariatų areštines, kuriose nėra užtikrinamas jiems Bausmių vykdymo kodekse numatytų teisių įgyvendinimas, yra perkeliama dėl teismuose nagrinėjamų bylų, Seimo kontrolierius Teisėjų tarybai rekomenduoja apsvarstyti galimybę imtis priemonių, kad nuteistųjų dalyvavimas teismo posėdžiuose būtų užtikrinamas techninėmis priemonėmis ir būtų vengiama nuteistųjų perkėlimo į teritorinių policijos komisariatų areštines dėl jų dalyvavimo teismo posėdžiuose.

Dėl Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento pareigūnų veiksmų, susijusių su Pareiškėjo kreipimosi persiuntimu

26. Pareiškėjas Skunde nurodo, kad kreipėsi į Teisingumo ministeriją su prašymu paaiškinti, kodėl nuteistasis atvykęs į Areštinę neturi jokių teisių, nors administracinį areštą atliekantis asmenys ir suimtieji turi teisę gauti perduodamų daiktų siuntinį, elektros prietaisų, maisto, rūkalų, pasimatyti su giminaičiais, tačiau į prašymą gavo Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato 2016 m. gegužės 11 d. atsakymą Nr. 30-S-39818.

27. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nustatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi subsidiarumo principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi. Šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje

nurodyta, kad kiekvienas viešojo administravimo subjektas privalo priimti skundus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus.

Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 8 punkte nustatyta, kad asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją. Jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, neįgaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo institucijoje išsiunčia prašymą Lietuvos Respublikos kompetentingai institucijai, kartu praneša apie tai asmeniui, paaiškina jo prašymo persiuntimo priežastis. Šių taisyklių 34 punkte nurodyta, kad asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje.

28. Seimo kontrolieriaus atlikto tyrimo metu nustatyta, kad 2016 m. balandžio 20 d. Teisingumo ministerijoje buvo gautas Pareiškėjo 2016 m. balandžio 15 d. prašymas (reg. Nr. 3R- 1910). Šis Pareiškėjo prašymas Teisingumo ministerijos 2016 m. balandžio 26 d. raštu Nr. (1.23)7R-3275, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu ir Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 10 punktu, atsižvelgiant į tai, kad (pagal Vidaus reikalų ministerijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2001 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 291, 16.9 punktą) Vidaus reikalų ministerija kontroliuoja pavaldžių institucijų ir įstaigų veiklą, atlieka jų valdymo priežiūrą, o Pareiškėjo kreipimesi keliami klausimai yra susiję su jo laikymo teritorinio policijos komisariato areštineje aplinkybėmis, persiustas pagal kompetenciją nagrinėti Vidaus reikalų ministerijai.

Šioje ministerijoje Pareiškėjo 2016 m. balandžio 15 d. prašymas buvo gautas 2016 m. balandžio 28 d. (reg. Nr. 1G-4163). Tuomečio vidaus reikalų viceministro A. Norkevičiaus rezoliucija buvo perduotas nagrinėti Policijos departamentui, kuris kontroliuoja ir koordinuoja pavaldžių policijos įstaigų veiklą. Policijos departamente Pareiškėjo prašymas buvo gautas 2016 m. balandžio 29 d. (Nr. 5-G-6127).

Vadovaujantis Policijos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos policijos generalinio komisaro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 5-V-218 „Dėl asmenų aptarnavimo policijos departamente prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos taisyklių patvirtinimo“ 25 punktu, kuriame nurodyta, kad prašymai ir skundai, kuriuos turi nagrinėti pavaldžios policijos įstaigos ar kitos institucijos, kompetentingos spręsti prašyme ar skunde išdėstytus klausimus, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų gavimo Policijos departamente dienos persiunčiami nagrinėti šioms įstaigoms ir apie tai raštu pranešama asmeniui, nurodant persiuntimo teisinį pagrindą, Pareiškėjo 2016 m. balandžio 15 d. prašymas Policijos departamento 2016 m. gegužės 2 d. raštu Nr. 5-S-3887 persiustas nagrinėti Klaipėdos apskrities vyriausiajam policijos komisariatui. Šis prašymas Klaipėdos apskrities vyriausiajame policijos komisariate buvo gautas 2016 m. gegužės 2 d. ir 2016 m. gegužės 11 d. raštu 30-S-39818(4.1) Pareiškėjui pateiktas atsakymas.

Pirmiau išdėstytų aplinkybių visuma leidžia teigti, kad Pareiškėjo 2016 m. balandžio 15 d. prašymas institucijų buvo persiunčiamas nagrinėti kitai institucijai pagal kompetenciją, laikantis subsidiarumo principo ir nepažeidžiant Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklėse nustatyto 5 darbo dienų termino. Pareiškėjui į jo prašymą buvo atsakyta per 7 darbo dienas nuo rašto gavimo Klaipėdos apskrities vyriausiajame policijos komisariate dienos ir per 15 darbo dienų nuo jo prašymo gavimo Teisingumo ministerijoje dienos, t. y. nepažeidžiant Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 34 punkte numatyto 20 darbo dienų termino (šios pažymos 14.2 punktas).

29. Remiantis pirmiau išdėstytų nustatytų aplinkybių visuma, darytina išvada, kad Pareiškėjo 2016 m. balandžio 15 d. prašymas buvo persiustas nagrinėti kitai institucijai pagal kompetenciją, laikantis nustatytos tvarkos ir terminų, Pareiškėjui atsakyta nepažeidžiant nustatyto 20 darbo dienų termino, todėl darytina išvada, kad 2016 m. balandžio 15 d. prašymas buvo išnagrinėtas laikantis nustatytos tvarkos, o Teisingumo, Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamentas teisėtai bei pagrįstai Pareiškėjo prašymą persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją kitai institucijai. Dėl šių priežasčių Skundo dalis dėl Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos

ir Policijos departamento pareigūnų veiksmų, susijusių su Pareiškėjo kreipimosi persiuntimu, atmetina.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

30. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia:

X skundo dalį dėl jo teisių apribojimo laikymo Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato areštinėje metu pripažinti pagrįsta.

31. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nusprendžia:

X skundo dalį dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento pareigūnų veiksmų, susijusių su jo kreipimosi persiuntimu, atmesti.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

32. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Lietuvos Respublikos ministrui pirmininkui Sauliui Skverneliui rekomenduoja inicijuoti teisinio reglamentavimo tobulinimą, kad nuteistiesiems, laikinai perkeltiems iš pataisos namų į kitas įstaigas, būtų užtikrinta galimybė naudotis visomis Bausmių vykdymo kodekse numatytais nuteistųjų teisėmis.

33. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 21 punktu, Teisėjų tarybai rekomenduoja imtis priemonių, kad nuteistųjų dalyvavimas teismo posėdžiuose būtų užtikrinamas techninėmis priemonėmis vengiant nuteistųjų perkėlimo į teritorinių policijos komisariatų areštines dėl jų dalyvavimo teismo posėdžiuose.

34. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 ir 17 punktais, Lietuvos policijos generaliniam komisarui Linui Pernavui rekomenduoja (atsižvelgiant į šios pažymos 22; 24 punktus) tobulinti teisinį reglamentavimą ir imtis kitų priemonių, kad nuteistiesiems jų laikymo teritorinių policijos komisariatų areštinėse metu būtų užtikrintas Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse įtvirtintų nuteistųjų teisių įgyvendinimas.

35. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, prašyčiau šias rekomendacijas išnagrinėti ir apie jų nagrinėjimo rezultatus informuoti iki 2017 m. balandžio 28 dienos.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas